

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000575

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-01-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білоус Каріна Станіславівна

2. Karina S. Bilous

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 06-03-2024

Спеціальність за освітою: правознавство

Місце роботи здобувача: Дніпропетровський обласний територіальний центр комплектування та соціальної підтримки

Код за ЄДРПОУ: 08353525

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери (Шмідта), 16, Дніпро, Дніпровський р-н., 49006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки:

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.502.014

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 49, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 49, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.83

Тема дисертації:

1. Правове регулювання підготовки до звільнення засуджених до позбавлення волі
2. Legal regulation of preparations for the release of persons sentenced to imprisonment

Реферат:

1. Дисертацію присвячено аналізу теоретико-правових засад і практичних аспектів функціонування інституту підготовки до звільнення засуджених до позбавлення волі, дослідженню його сучасного стану, проблем і шляхів розвитку. На підставі узагальнення наукових підходів до вивчення інституту підготовки засуджених до звільнення надано авторське визначення поняття «підготовка засуджених до звільнення», під якою запропоновано розуміти систему заходів, здійснюваних установами виконання покарання з першого дня відбування покарання, а на завершальному етапі у взаємодії з органами пробації та суб'єктами соціального патронажу, спрямованих на полегшення реінтеграції засуджених після звільнення з місць позбавлення волі,

шляхом створення для цього об'єктивних і суб'єктивних передумов, обґрунтовано, що його запровадження дозволить уникнути проблем на етапі правозастосування, формуванню єдиного підходу до визначення як самого поняття й заходів, які воно в себе включає, так і моменту, з якого має починатися процес підготовки до звільнення та чим закінчуватися. В рамках проведеного соціологічного опитування виявлено, що існуючий процес підготовки до звільнення засуджених до позбавлення волі потребує перегляду, а недостатня його ефективність вбачається в неготовності суспільства приймати колишніх засуджених після їх звільнення, у відсутності, або низькій ефективності взаємодії між органами та установами, які беруть участь у підготовці засуджених до звільнення та у недієвих механізмах такої підготовки, що дозволило поглянути на цю проблему під різними кутами й запропонувати комплексну модель її вирішення. На основі даних, отриманих в рамках проведеного соціологічного дослідження, аргументовано, що ситуативний вплив на механізми вирішення проблем засуджених не дозволить їх вирішити. Забезпечити дієвість зможе лише розроблена комплексна модель вирішення таких проблем: зміна механізмів – зміна ставлення – поліпшення координації та співпраці, першочерговим завданням на шляху до реалізації якої має бути реформатування процесу підготовки до звільнення відповідно до міжнародних стандартів. Проаналізовано роль тюрем за міжнародними стандартами і роль вітчизняних УВП в процесі підготовки засуджених до звільнення та їх подальшій реінтеграції. Встановлено, що тюремне ув'язнення не дорівнює позбавленню волі, тюрма ≠ виправній колонії, індивідуальне житлове приміщення ≠ індивідуальному спальному місцю, режим за ЄТП ≠ режиму за кримінально-виконавчим законодавством України, підготовка засуджених до звільнення за ЄТП ≠ підготовці засуджених до звільнення за Кримінально-виконавчим законодавством України. Обґрунтовано, що концепція тюремного менеджменту, передбачена ЄТП, потребує її повного перейняття до вітчизняного кримінально-виконавчого законодавства, адже перейняття якихось її частин не дасть бажаного результату, буде логічно незавершеним, продовжить практику некоректних запозичень і видимість відповідності європейським стандартам. Запропоновано застосовувати системний підхід при вирішенні питання реінтеграції в цілому й підготовки засуджених до звільнення зокрема. Наголошено, що змінення процесу функціонування окремих елементів підготовки засуджених до звільнення буде недієвим і не дасть бажаних результатів, через що такі зміни матимуть тимчасовий характер. Лише повне реформатування системи відповідно до європейських стандартів та ефективна взаємодія в процесі реінтеграції може стати дієвим механізмом.

2. The dissertation is devoted to the analysis of theoretical and legal foundations and practical aspects of the functioning of the institute of preparation for the release of persons sentenced to imprisonment. Its current state, problems and ways of development are determined. Based on the generalization of scientific approaches to the study of the institute of preparation of convicts for release, the author provides the author's definition of the concept "preparation of convicts for release", which is proposed to be understood as a system of measures carried out by penitentiary institutions from the first day of serving a sentence, and at the final stage, in cooperation with probation authorities and social welfare entities, aimed at facilitating the reintegration of convicts after release from prison, by creating objective and subjective conditions for this purpose. The sociological survey revealed that the existing process of preparing for the release of prisoners needs to be revised, and its insufficient effectiveness is seen in the unwillingness of society to accept former prisoners after their release, in the absence or low efficiency of interaction between the bodies and institutions involved in preparing prisoners for release and in ineffective mechanisms of such preparation, which allowed us to look at this problem from different angles and propose a comprehensive model for its solution. Based on the data obtained in the course of the sociological research, it is argued that situational influence on the mechanisms for solving the problems of convicts will not allow them to be solved. Only a comprehensive model for solving the following problems can be effective: change of mechanisms - change of attitude - improvement of coordination and cooperation, the primary task on the way to its implementation should be to reformat the process of preparation for release in accordance with international standards. The author analyses the role of prisons in accordance with international standards and the role of national PIs in the process of preparing convicts for release and their further reintegration. It is established that imprisonment does not equal deprivation of liberty, prison ≠ correctional colony, individual living quarters ≠

individual bed, regime under the EPR ≠ regime under the criminal executive legislation of Ukraine, preparation of convicts for release under the EPR ≠ preparation of convicts for release under the Criminal Executive Legislation of Ukraine. The author substantiates that the concept of prison management envisaged by the EPR requires its full adoption into the national penal legislation, since the adoption of some of its parts will not give the desired result, will be logically incomplete, and will continue the practice of incorrect borrowings and the appearance of compliance with European standards. It is suggested that a systematic approach should be applied when addressing the issue of reintegration in general and preparation of convicts for release in particular. It is emphasised that changing the functioning of certain elements of the process of preparing convicts for release will be ineffective and will not produce the desired results, and therefore such changes will be temporary. Only a complete reformatting of the system in accordance with European standards and effective interaction in the process of reintegration can become an effective mechanism.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Білоус К. С. Досвід деяких країн з підготовки засуджених до звільнення з місць позбавлення волі. Питання боротьби зі злочинністю. Харків, 2019. Вип. 37. С. 120-133. URL: <https://doi.org/10.31359/2079-6242-2019-37-120>
- Bilous K. S. Approximation of the national practice of employment of convicts to european standards. Knowledge, Education, Law, Management. 2021. Vol. 1, № 3 (39). P. 202-205. URL: <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.3.1.33>
- Білоус К. С. Досвід деяких країн з підготовки засуджених до звільнення з місць позбавлення волі. Частина 2. Питання боротьби зі злочинністю. Харків, 2019. Вип. 38. С. 235-248. URL: <https://doi.org/10.31359/2079-6242-2019-38-235>
- Білоус К. С. Наукові підходи до вивчення інституту підготовки до звільнення засуджених до позбавлення волі. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». 2023. Вип. 12. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-12-9449>
- Білоус К. С. Проблеми підготовки засуджених до звільнення з місць позбавлення волі. Права і свободи людини та їх забезпечення в умовах несвободи : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 1 листоп. 2018 р. Чернігів : АДПСУ, 2018. С. 203-206. URL: https://academysps.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Zbirnik-konferencija-01_11_2018.pdf
- Білоус К. С. Досвід Сполучених Штатів Америки з вирішення проблеми відновлення документів засуджених під час підготовки до звільнення з місць позбавлення волі. Інститут пробації в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку : матеріали Міжнар. круглого столу, 16 квіт. 2019 р. Київ : НАПУ, 2019. С. 48-51.
- Білоус К. С. Підготовка засуджених до звільнення з місць позбавлення волі в українському законодавстві. Дотримання прав ув'язнених та роль у цьому національного превентивного механізму : матеріали круглого столу, 13 груд. 2019 р. Харків : Право, 2019. С. 12-16. URL: https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2019/12/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%9D%D0%9F%D0%9C_%D0%90%D0%B2%D1%82%D1%83%D1%85%D0%BE%D0%B2-2019.pdf

- Білоус К. С. Проблема працевлаштування засуджених після звільнення з тюрми. Встановлення позитивних взаємин із правопорушником як принцип пробації : матеріали наук-практ. онлайн-круглого столу, 18 груд. 2020 р. Харків : Право, 2020. С. 7–10.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U114397

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанюк Анатолій Хомич
2. Anatoly K. Stepanyuk

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02066769

Місцезнаходження: вул. Чкалова, буд. 17, Харків, Харківський р-н., 61070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пузирьов Михайло Сергійович
2. Mikhailo S. Puzyrov

Кваліфікація: д. ю. н., с.д., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан Захисників України, буд. 3, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карелін Владислав Володимирович

2. Vladyslav V. Karelin

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 22994521

Місцезнаходження: вул. Ломоносова, буд. 81, Київ, 03189, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гальцова Олена Володимирівна

2. Olena V. Galtsova

Кваліфікація: к.ю.н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Військово-юридичний інститут Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 24971145

Місцезнаходження: вул. Динамівська, 4, Харків, Харківський р-н., 61023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Галузевий

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Пивоваров Володимир Володимирович
- Volodymyr V. Pyvovarov

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 49, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Голіна Володимир Васильович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Голіна Володимир Васильович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Шрамко Сабріє Сейтжеліівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна